

Ε Λ Λ Η Ν Ι Κ Η Δ Η Μ Ο Κ Ρ Α Τ Ι Α

Αθήνα 6/10/2015

ΑΠ: 2140

Προς τους
Ιατρικούς Συλλόγους της Χώρας

Κυρία/ε Πρόεδρε,

Σας διαβιβάζουμε τα εξής έγγραφα:

1. Υπουργείου Υγείας, Γεν.Δ/ση Δημόσιας Υγείας & Υπηρεσιών Υγείας, Δ/ση Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας & Πρόληψης, Τμήμα Δ' Αγωγής Υγείας και Πρόληψης, αριθμ.πρωτ. Γ3δ/ΔΦΑΥ9/2015/Γ.Π. 61783/5.10.2015 (ΑΠ ΠΙΣ: 2139/6.10.2015), με θέμα: Παγκόσμια Ημέρα Όρασης (Word Sight day), 8 Οκτωβρίου 2015, με θέμα: «Φροντίδα οφθαλμών για όλους» (Eye care for all)
2. Υπουργείου Υγείας, Γεν.Δ/ση Δημόσιας Υγείας & Υπηρεσιών Υγείας, Δ/ση Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας & Πρόληψης, Τμήμα Δ' Αγωγής Υγείας και Πρόληψης, αριθμ.πρωτ. Γ3δ/ΔΦ.18Γ/Γ.Π. 71484/30.9.2015, (ΑΠ ΠΙΣ: 2125/2.10.2015), με θέμα: «Οργάνωση και Ανάπτυξη Εθνικού Πιλοτικού Προγράμματος Πρόληψης και Προαγωγής της Υγείας των Ηλικιωμένων Ατόμων-Ηπιόνη»,
με τη παράκληση όπως ενημερώσετε τα μέλη περιοχής ευθύνης του Συλλόγου σας.

Για τον Π.Ι.Σ.

Εμμανουήλ Ηλιάκης
Προϊστάμενος Διοικ. Υπηρεσιών

ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟΣ ΙΑΤΡΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ (Π.Ι.Σ.)

ΠΛΟΥΤΑΡΧΟΥ 3 & ΥΨΗΛΑΝΤΟΥ • 106 75 ΑΘΗΝΑ • ΤΗΛ.: 210 7258660, 210 7258661, 210 7258662, FAX: 210 7258663
PANHELLENIC MEDICAL ASSOCIATION • 3, PLOUTARCHOU & IPSILANDOU Str., 106 75 ATHENS • HELLAS
www.pis.gr • e-mails: ΚΕΝΤΡΙΚΟ: pisinfo@pis.gr • ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ: pis@pis.gr • ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ: pisref@pis.gr
ΛΟΓΙΣΤΗΡΙΟ: pislog@pis.gr • ΔΙΕΘΝΕΣ: pisinter@pis.gr, pisinter1@pis.gr
ΜΗΧΑΝΟΓΡΑΦΗΣΗ: pismember@pis.gr

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΓΕΙΑΣ

ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ

ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ & ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΥΓΕΙΑΣ

Δ/ΝΣΗ ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑΣ ΦΡΟΝΤΙΔΑΣ ΥΓΕΙΑΣ

& ΠΡΟΛΗΨΗΣ

ΤΜΗΜΑ Δ' ΑΓΩΓΗΣ ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΡΟΛΗΨΗΣ

ΕΞΑΙΡΕΤΙΚΑ ΕΠΕΙΓΟΝ

Αθήνα, 5.10.2015

Αρ. πρωτ.: Γ3δ/Δ/ΦΑΥ9/2015/Γ.Π.61783

Ταχ. Διεύθυνση : Αριστοτέλους 17
 Ταχ. Κώδικας : 101 87
 Πληροφορίες : Στρ.Χατζηχαλαράμπος
 : Ελ. Νησιώτη
 Τηλέφωνο : 213-2161623,1617
 Φαξ : 210-5230577
 E-mail : pfy@moh.gov.gr

ΠΡΟΣ : ΟΠΩΣ Ο ΠΙΝΑΚΑΣ
 ΑΠΟΔΕΚΤΩΝ

ΘΕΜΑ: Παγκόσμια Ημέρα Όρασης (World Sight day)_8 Οκτωβρίου 2015, με θέμα «Φροντίδα οφθαλμών για όλους» (Eye care for all).

- ΣΧΕΤ:** 1. Το με αριθμ. Γ3δ/ΔΦΑΥ 9 /Γ.Π./οικ. 60005/5.08.2015 έγγραφο της Δ/νσης Π.Φ.Υ. και Πρόληψης, με θέμα «Καθορισμός ενιαίων διαδικασιών έκδοσης Εγκυκλίων για Παγκόσμιες και Διεθνείς Ημέρες /Εβδομάδες».
2. Το με αριθμ. 604/11.08.2015(ΠΦΥ Γ.Π. 61783/12.08.2015) έγγραφο της Εθνικής Ομοσπονδίας Τυφλών.

Η Δ/ση Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας και Πρόληψης, Τμήμα Δ' Αγωγής Υγείας και Πρόληψης, στο πλαίσιο της **Παγκόσμιας Ημέρας Όρασης (World Sight day)**, όπως αυτή έχει καθιερωθεί από τον Παγκόσμιο Οργανισμό Υγείας (WHO) και είναι η δεύτερη Πέμπτη κάθε Οκτώβρη, που για το έτος 2015 είναι η 8^η Οκτωβρίου, σας ενημερώνει για τα ακόλουθα:

Α. Ο Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας και ο Διεθνής Οργανισμός για την Πρόληψη της Τυφλότητας (IAPB), συνεχίζοντας για τρίτο έτος την υλοποίηση του Παγκόσμιου Σχεδίου Δράσης 2014-2019 για την Πρόληψη της Τυφλότητας, με γενικό θέμα «Οικουμενική Υγεία των Οφθαλμών» (Universal Eye Health), θέτει ως επίκεντρο για το έτος 2015, το μήνυμα «**Φροντίδα οφθαλμών για όλους**»(Eye care for all), επιδιώκοντας να γίνει γνωστό στο ευρύ κοινό το πρόβλημα της μερικής ή ολικής απώλειας της όρασης -τυφλότητας, ως ένα παγκόσμιο πρόβλημα Δημόσιας Υγείας.

Παράλληλα, ιδιαίτερη σημασία δίδεται στην ευαισθητοποίηση της κοινής γνώμης για θέματα που σχετίζονται με τα Άτομα με Προβλήματα Όρασης (ΑμΠΟ), Μερική Όραση – Τυφλότητα, στην αναγκαιότητα διασφάλισης της καθολικής πρόσβασης όλων των πολιτών σε υπηρεσίες υγείας για πρόληψη και θεραπεία, καθώς

και σε υποστηρικτικές υπηρεσίες /αποκατάστασης της χαμηλής όρασης για την βέλτιστη αξιοποίηση της διαθέσιμης ωφέλιμης όρασης.

Επίσης, παράλληλα αναπτύσσεται η παγκόσμια κοινή πρωτοβουλία «**Vision 2020/ Όραση 2020**»: «**The Right to sight/Δικαίωμα στην Όραση**», του ΠΟΥ και του IAPB, που ξεκίνησε το 1999 και αποσκοπεί στην εξάλειψη των κύριων αιτιών που οδηγούν στην απώλεια της όρασης /τυφλότητα, μέχρι το έτος 2020, η οποία θα μπορούσε να επιτευχθεί με την ενσωμάτωση ενός δίκαιου, βιώσιμου και ολοκληρωμένου συστήματος φροντίδας των οφθαλμών, μέσω της ενίσχυσης των εθνικών συστημάτων υγειονομικής περίθαλψης και των εθνικών προγραμμάτων πρόληψης. Ως στόχος του «Vision 2020» είναι η μείωση του επιπολασμού της τυφλότητας από αιτίες που την προκαλούν και μπορούν να αποφευχθούν καθώς και η ελάττωση των προβλημάτων όρασης κατά 25% έως το έτος 2019, από το έτος αφετηρίας 2010.

Η Παγκόσμια Ημέρα Όρασης, παρέχει την ευκαιρία για προβληματισμό, ενημέρωση, ευαισθητοποίηση και δράση, ώστε οι πολίτες να ενημερώνονται, να αναγνωρίζουν και να διεκδικούν «το Δικαίωμα στην Όραση», με έγκυρο τρόπο και ασφαλείς διαδικασίες, να επιδιώκουν ποιοτικές υπηρεσίες πρόληψης, θεραπείας, αποκατάστασης και αυτόνομης/ανεξάρτητης διαβίωσης.

B1. Η όραση είναι η κυριότερη αισθητηριακή λειτουργία του ανθρώπου και είναι αποτέλεσμα συνδυασμού της οπτικής λειτουργίας και ικανότητας με διάφορους οργανικούς, ψυχολογικούς/ γνωστικούς, περιβαλλοντικούς καθώς και κοινωνικο-πολιτισμικούς παράγοντες. Η απώλεια της όρασης, ανεξαρτήτως των αιτιών που την προκαλούν, επιφέρει στα άτομα την κατάσταση της χαμηλής όρασης ή και της τυφλότητας. Τα Άτομα με προβλήματα Όρασης (Αμ ΠΟ), χαρακτηρίζονται ως Μερικώς Βλέποντες, εφόσον υφίσταται σοβαρή δυσλειτουργία και έκπτωση της όρασής τους σε συνδυασμό με άλλους παράγοντες και ως τυφλοί, όταν η απώλεια της όρασης, οδηγεί στην κατάσταση της πρακτικής ή νομικής τυφλότητας. Η εκτίμηση της κατάστασης της οράσεως, γίνεται με την μέτρηση της οπτικής οξύτητας και του οπτικού πεδίου, ενώ η ευρύτερη οπτική δυσλειτουργία εκτιμάται με άλλες εξειδικευμένες δοκιμασίες.

Σύμφωνα με τον Παγκόσμιο Οργανισμό Υγείας (ΠΟΥ), ως τυφλό νοείται κάθε άτομο με οπτική οξύτητα μικρότερη από 1/20 με διόρθωση, στον καλύτερο οφθαλμό. Επίσης, θεωρείται ως τυφλό κάθε άτομο που αν και έχει ικανοποιητική οπτική οξύτητα, η περιφερική του όραση είναι περιορισμένη στις 10 μοίρες κεντρικά ή λιγότερο.

Οι κατηγορίες που όρισε ο Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας σχετικά με τα άτομα με σοβαρά προβλήματα όρασης είναι:

Κατηγορία 1: Οπτική οξύτητα μεταξύ 3/10 και 1/10 (μερικώς βλέπων)

Κατηγορία 2: Οπτική οξύτητα μεταξύ 1/10 και 1/20 (μερικώς βλέπων)

Κατηγορία 3: Οπτική οξύτητα μεταξύ 1/20 και μέτρηση δακτύλων από 1 μέτρο ή 1/30 (τυφλότητα).

Κατηγορία 4: Οπτική οξύτητα μεταξύ μέτρησης δακτύλων από 1 μέτρο και αντίληψη φωτός (τυφλότητα)

Κατηγορία 5: Οπτική οξύτητα μη αντίληψης φωτός (τυφλότητα).

Σύμφωνα με την Ελληνική Νομοθεσία (Ν.958/1979), ως τυφλό, νοείται κάθε άτομο του οποίου η οπτική οξύτητα είναι μικρότερη από το 1/20 της φυσιολογικής, στον οφθαλμό που βλέπει καλύτερα και με την βέλτιστη δυνατή διόρθωση.

B2. Τα αίτια που προκαλούν τυφλότητα οφείλονται σε διάφορες ασθένειες – παθήσεις του οφθαλμού (π.χ. του οφθαλμικού φακού, του αμφιβληστροειδή χιτώνα, της ωχράς κηλίδας, κ.α.), σε βλάβες του οπτικού νεύρου ή και του εγκεφαλικού φλοιού, καθώς και σε άλλες διαταραχές των τμημάτων του οφθαλμού. Μία από τις κύριες αιτίες τύφλωσης παγκοσμίως είναι ο καταρράκτης, στον οποίο οφείλεται σύμφωνα με τον ΠΟΥ, το 47,3% του συνόλου της τυφλότητας. Άλλα συνήθη αίτια είναι, το γλαύκωμα (12,3%), η ηλικιακή ο εκφύλιση της ωχράς κηλίδας (8,7%), η διαβητική αμφιβληστροειδοπάθεια (σακχαρώδης διαβήτης), τα οφθαλμικά τραύματα καθώς και σπάνια κληρονομικά οφθαλμολογικά νοσήματα/σύνδρομα. Στις αναπτυσσόμενες χώρες, οι λοιμώξεις που προκαλούν τράχωμα και ογκοκέρκωση είναι αιτίες που οδηγούν σε τύφλωση. Επίσης, η έλλειψη βιταμίνης Α σε υποσιτισμένα παιδιά και ενήλικες, οδηγεί σε σοβαρή απώλεια όρασης και σε τυφλότητα, τόσο στις αναπτυσσόμενες, όσο και στις αναπτυγμένες χώρες.

B3. Η οπτική αναπηρία έχει εκτεταμένες συνέπειες, οι οποίες σχετίζονται με όλες τις πτυχές της ανθρώπινης δραστηριότητας, σε κοινωνικό και οικονομικό επίπεδο, καθώς και με την ποιότητα ζωής του ατόμου.

Σύμφωνα με στοιχεία του Π.Ο.Υ, περίπου 285 εκατομμύρια άνθρωποι σε όλο τον κόσμο διαβιούν με χαμηλή όραση και τυφλότητα. Από αυτά, 39 εκατομμύρια άνθρωποι είναι τυφλοί και 246 εκατομμύρια έχουν χαμηλή όραση με μέτρια ή σοβαρά προβλήματα όρασης.

Το 90% των τυφλών ανθρώπων κατοικούν σε χώρες χαμηλού εισοδήματος.

Ωστόσο, το 80% των προβλημάτων όρασης είναι δυνατόν να αποφευχθεί, δηλαδή εύκολα να θεραπευτούν ή και να προληφθούν. Ο αριθμός των ανθρώπων με

τυφλότητα λόγω λοίμωξης, έχει παγκοσμίως μειωθεί σημαντικά τα τελευταία 20 χρόνια. Εκτιμάται, ότι παγκοσμίως υπάρχουν 19 εκατομμύρια παιδιά με σοβαρά προβλήματα όρασης. Περίπου το 65% όλων των ατόμων με προβλήματα όρασης είναι ηλικίας 50 ετών και άνω, ενώ αυτή η ηλικιακή ομάδα περιλαμβάνει μόνο το 20% του παγκόσμιου πληθυσμού.

Η αύξηση του πληθυσμού των ηλικιωμένων σε πολλές χώρες δηλώνει ότι ολοένα και περισσότεροι άνθρωποι θα έχουν την πιθανότητα να εμφανίσουν τη νόσο της ηλικιακής εκφύλισης της ωχράς κηλίδας, με σοβαρά προβλήματα όρασης .

Στις ανεπτυγμένες ευρωπαϊκές χώρες, όπως η Ελλάδα, σχεδόν το 70% των ασθενών που έχουν υποστεί σοβαρή απώλεια όρασης, πάσχουν από παθήσεις τις ωχράς κηλίδας.

Στην Ελλάδα υπολογίζεται ότι υπάρχουν πάνω από 200.000 άτομα με σοβαρά προβλήματα όρασης εκ των οποίων περίπου 70 – 80 .000 άτομα έχουν ιδιαίτερα χαμηλή όραση, ενώ στα μητρώα τυφλότητας που τηρούνται σε δημόσιους φορείς υπολογίζεται ότι υπάρχουν περίπου 25. 000 επιδοτούμενα άτομα στα προγράμματα τυφλότητας . Μεταξύ των σοβαρότερων αιτιών απώλειας της όρασης στην Ελλάδα είναι, η διαβητική αμφιβληστροειδοπάθεια, ο καταρράκτης και η ηλικιακή εκφύλιση της ωχράς κηλίδας .

Ιδιαίτερα σημαντικό ρόλο για τη διαχείριση των σοβαρών προβλημάτων όρασης διαδραματίζει η έγκαιρη διάγνωση και η πρόωγη παρέμβαση – θεραπεία καθώς και η πρόληψη, δεδομένου ότι συμβάλουν αποτελεσματικά στην ελάττωση εμφάνισης νέων περιστατικών χαμηλής όρασης και τυφλότητας και κατ'επέκταση συμβάλλουν στον έλεγχο των κοινωνικοοικονομικών επιπτώσεων .

Ο τακτικός και συνεχής οφθαλμολογικός έλεγχος συμβάλλει στην πρόληψη και στην ουσιαστική αντιμετώπιση των προβλημάτων της όρασης και στον περαιτέρω έλεγχο της τυφλότητας.

Γ. Στο πλαίσιο ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης της κοινής γνώμης, ενόψει της Παγκόσμιας Ημέρας Όρασης και της Διεθνούς Ημέρας του Λευκού Μπαστουνιού 14-15 Οκτωβρίου 2015, η Εθνική Ομοσπονδία Τυφλών (Ε.Ο.Τ.) διαμόρφωσε σχετικό κείμενο (Παράρτημα. 1), στο οποίο γίνεται αναφορά σε οδηγίες – κατευθύνσεις για την ανεξάρτητη και ισότιμη ένταξη των Ατόμων με Προβλήματα Όρασης (τυφλών και μερικώς βλεπόντων), με συμβουλές για παρεμβάσεις στο χώρο, την ορθή επικοινωνία και συμπεριφορά προς τα άτομα με προβλήματα όρασης, χρήσιμες συμβουλές – οδηγίες για της εξυπηρέτηση ατόμων με προβλήματα όρασης σε

Υπηρεσίες Υγείας, καθώς και ειδική αναφορά για θέματα που σχετίζονται με τους Σκύλους Οδηγούς Τυφλών και τους χειριστές τους.

Δ1. Σε συνέχεια των ανωτέρω, προτείνεται ενδεικτικά η ανάπτυξη, οργάνωση και υλοποίηση των ακόλουθων ενεργειών και δράσεων:

- Ενημέρωσης- πληροφόρησης και ευαισθητοποίησης της κοινής γνώμης /πολιτών, παιδιών, εφήβων, εκπαιδευτικών, επαγγελματιών υγείας και διάφορων κατηγοριών ευπαθών ομάδων πληθυσμού/ πολιτών, για τον προληπτικό έλεγχο της όρασης και της οπτικής λειτουργίας, τις θεραπευτικές παρεμβάσεις, την πρόσβαση σε υπηρεσίες υγείας, τις υπηρεσίες αποκατάστασης και ψυχοκοινωνικής στήριξης για άτομα με προβλήματα όρασης.
- Επιμόρφωσης επαγγελματιών υγείας καθώς και άλλων στελεχών αρμόδιων υπηρεσιών στον δημόσιο και ιδιωτικό τομέα που απασχολούνται σε δομές και υπηρεσίες σχετικές με την διάγνωση και φροντίδα των οφθαλμολογικών παθήσεων. Επίσης, ανάλογες δράσεις επιμόρφωσης δύνανται να υλοποιηθούν σε φορείς, Μονάδες Υγείας και Προγράμματα Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας και ιδιαίτερα στο πλαίσιο του ΠΕΔΥ, σε υπηρεσίες Δημόσιας Υγείας της Τοπικής και Περιφερειακής Αυτοδιοίκησης, καθώς και στις υπηρεσίες και τις σχολικές μονάδες Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, προκειμένου να ευαισθητοποιηθούν τα παιδιά και οι νέοι στις αιτίες των προβλημάτων όρασης που μπορούν να προληφθούν, να διαγνωστούν και έγκαιρα να θεραπευτούν (π.χ. μυωπία, αστιγματισμός, ατυχήματα, κ.α.).

Οι εν λόγω δράσεις, προτείνεται να αναπτυχθούν με την συνεργασία τοπικών και περιφερειακών φορέων και υπηρεσιών και των κατά τόπους Ιατρικών Συλλόγων, Οφθαλμολογικών Εταιρειών ή άλλων αρμόδιων επιστημονικών και επαγγελματικών Φορέων, Συλλόγων Ασθενών και Περιφερειακών Υπηρεσιών συναρμόδιων Υπουργείων κ.α., προκειμένου να επιμορφωθούν σε θέματα φροντίδας της υγείας των οφθαλμών, των θεραπευτικών παρεμβάσεων καθώς και της ευρύτερης ευαισθητοποίησης των πολιτών για την αναγκαιότητα της πρόληψης (π.χ. προστασία από ηλιακή ακτινοβολία, χρήση καπνού και αλκοόλ, κατάλληλη διατροφή, κατανάλωση φαρμάκων και συμπληρωμάτων διατροφής, άγχος –στρες, κ.α.) και της θεραπείας.

- Ανάπτυξης πρωτοβουλιών για διαμόρφωση καλών πρακτικών, δημοσιοποίηση φωτογραφιών με στόχο την ανάδειξη των επιπτώσεων των προβλημάτων όρασης στην καθημερινή ζωή των ανθρώπων, την αναγκαιότητα της έγκαιρης διάγνωσης

και της θεραπευτικής παρέμβασης για την διαχείριση των προβλημάτων όρασης που μπορούν να προληφθούν και να αντιμετωπιστούν.

Ειδικότερα, ενδεικτικά προτείνεται:

- Ανάρτηση αφισών και διανομή ενημερωτικού υλικού και εντύπων με οδηγίες, παροτρύνσεις και συμβουλές προς τους πολίτες αλλά και προς ειδικότερες ομάδες πληθυσμού, όπως γονείς, νέους, εκπαιδευτικούς, επαγγελματίες υγείας, κ.α.
- Ανάρτηση του ενημερωτικού υλικού σε ιστοσελίδες Φορέων, ώστε οι ενδιαφερόμενοι πολίτες να έχουν την δυνατότητα αναζήτησης συμβουλών σχετικά με τα προβλήματα όρασης και τις παθήσεις των οφθαλμών που δύνανται να προληφθούν, να αντιμετωπιστούν και να ιαθούν.
- Προβολή των μηνυμάτων και των στόχων της εκστρατείας για την Παγκόσμια Ημέρα Όρασης και ιδιαίτερα του μηνύματος **«Φροντίδα οφθαλμών για όλους»(Eye care for all)**, με στόχο την ενημέρωση και ευαισθητοποίηση του πληθυσμού, μέσω των δελτίων ειδήσεων και της διοργάνωσης ειδικών εκπομπών.
- Αξιοποίηση των μέσων κοινωνικής δικτύωσης, όπου τα συμμετέχοντα μέλη έχουν την δυνατότητα να συζητούν, να μοιράζονται εμπειρίες και φωτογραφίες/video, με στόχο τη διάχυση πληροφορίας σχετικά με τα προβλήματα όρασης και τις παθήσεις των οφθαλμών.

Στο πλαίσιο αυτό, προτείνεται η ανάπτυξη διαλόγου – κατάθεσης ερωτημάτων προς φορείς υγείας, ή άλλους αρμόδιους φορείς σχετικά με τους ανωτέρω θεματικούς άξονες.

Δ2. Επισημαίνεται, ότι ιδιαίτερη έμφαση είναι απαραίτητο να δοθεί σε δράσεις και ενέργειες ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης του μαθητικού (παιδικού – εφηβικού) πληθυσμού, ως προς την αναγκαιότητα συχνής εξέτασης της κατάστασης της όρασης, της υγιεινής των οφθαλμών, της σημασίας των διατροφικών συνηθειών που σχετίζονται με την βελτίωση/απώλεια της όρασης (κατανάλωση πράσινων, κόκκινων και κίτρινων φρούτων και λαχανικών και τροφών πλούσιων σε βιταμίνη Α, Ε, ιχνοστοιχείων και Ω3 λιπαρών κ.λ.π.), της πρόληψης των ατυχημάτων που οδηγούν σε βλάβες των οφθαλμών, καθώς και της διευκόλυνσης των παιδιών με τη λήψη κατάλληλων μέτρων για τη διαχείριση των προβλημάτων όρασης στο σχολικό περιβάλλον που συνδέονται με την επίδοση των μαθητών (κατάλληλη θέση στην τάξη, χρήση γυαλιών και άλλων οπτικών βοηθημάτων, κ.α.) .

Ε. Προκειμένου να οργανωθούν και να υλοποιηθούν οι εν λόγω δράσεις και ενέργειες, προτείνεται οι αρμόδιοι επαγγελματίες υγείας, όπως οφθαλμίατροι,

γενικοί ιατροί, παθολόγοι, ιατροί δημόσιας υγείας, νοσηλευτές –τριες επισκέπτες-τριες υγείας, οπτικοί- οπτομέτρες κ.α., να συνεργαστούν σε κάθε επίπεδο με φορείς, υπηρεσίες, Νοσοκομεία, Μονάδες Υγείας του ΠΕΔΥ, Φορείς Κοινωνικής Φροντίδας, ΟΤΑ, Συλλόγους, Μ.Κ.Ο. προσανατολισμένες σε θέματα πρόληψης, διάγνωσης, θεραπευτικής διαχείρισης και αποκατάστασης παθήσεων και καταστάσεων που οδηγούν σε σοβαρά προβλήματα όρασης και οπτικής αναπηρίας.

ΣΤ. Οι ενδιαφερόμενοι φορείς και επαγγελματίες υγείας δύνανται να αναζητήσουν περισσότερες πληροφορίες για θέματα τυφλότητας, στους ακόλουθους ιστότοπους.

Διεθνείς ιστότοποι:

- www.iapb.org/advocacy/world-sight-day

Ιστότοποι στην Ελλάδα :

- Εθνική Ομοσπονδία Τυφλών www.eoty.gr
- Πανελλήνιος Σύνδεσμος Τυφλών www.pst.gr
- Κέντρο Εκπαίδευσης και Αποκατάστασης Τυφλών www.keat.gr
- Φάρος Τυφλών της Ελλάδος www.fte.org.gr
- Κέντρο Σκύλοι Οδηγοί Ελλάδας www.greekguidedogs.gr
- Πανελλήνια Ένωση Αμφιβληστροειδοπαθών www.retina.gr (Ενημερωτικά έντυπα για πρόληψη, αποκατάσταση και ψυχοκοινωνική στήριξη και σπάνιες παθήσεις για ΑμΠΟ).
- Σωματείο Ατόμων με Αναπηρία Όρασης Ν. Μαγνησίας "ΜΑΓΝΗΤΕΣ ΤΥΦΛΟΙ" www.maty.gr

Ζ. Οι αποδέκτες της παρούσας εγκυκλίου, παρακαλούνται να ενημερώσουν σχετικά τις υπηρεσίες και τους εποπτευόμενους Φορείς όπως και κάθε άλλο συνεργαζόμενο Φορέα, για την προώθηση των αναφερομένων κατά περίπτωση ενεργειών.

Επίσης, το Γραφείο Τύπου και Δημοσίων Σχέσεων του Υπουργείου Υγείας, παρακαλείται όπως εκδώσει δελτίο τύπου προκειμένου να ενημερώσει σχετικά όλα τα έντυπα και ηλεκτρονικά μέσα ενημέρωσης.

Η Δ/ση Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, παρακαλείται να αναρτήσει στην ιστοσελίδα του Υπουργείου (στην ενότητα για τον Πολίτη και στην ενότητα Υγεία /Δ/ση ΠΦΥ/Τμήμα Δ' Αγωγής Υγείας και Πρόληψης/ενότητα «Παγκόσμιες Ημέρες»), την παρούσα εγκύκλιο.

Οι Φορείς που θα οργανώσουν εκδηλώσεις, παρακαλούνται να ενημερώσουν σχετικά τις αρμόδιες Δ/σεις του Υπουργείου Υγείας (Δ/ση Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας και Πρόληψης pfy@moh.gov.gr).

Συνημμένα: Παράρτημα 1 (Σελ. 5)
Παράρτημα 2 (σελ. 1 Αφίσα)

**Ο ΓΕΝΙΚΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ
ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ**

ΙΩΑΝΝΗΣ ΜΠΑΣΚΟΖΟΣ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΠΟΔΕΚΤΩΝ ΓΙΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑ (με τα συνημμένα)

1. Προεδρία της Δημοκρατίας , Βασ. Γεωργίου Β΄2, 10028 Αθήνα
2. Βουλή των Ελλήνων, Βασ. Σοφίας 2-6, 10021 Αθήνα
3. Ακαδημία Αθηνών , Ελ. Βενιζέλου 28, 10679 Αθήνα
4. Υπουργεία, Δ/σεις Διοικητικού, (για ενημέρωση υπηρεσιών και εποπτευόμενων φορέων)
5. Υπουργείο Υγείας
 - α) Όλες τις Υγειονομικές Περιφέρειες, Γραφ. κ.κ. Διοικητών (με την παράκληση να ενημερωθούν όλοι οι εποπτευόμενους φορείς τους).
 - β) Όλους τους εποπτευόμενους Φορείς, ΝΠΙΔ & ΝΠΔΔ
 - γ) Εθνικό Κέντρο Επιχειρήσεων Υγείας, Γραφ. κ. Διοικητή
 - δ) Ε.Ο.Π.Υ.Υ., Αποστόλου 12, Γραφ. κ. Προέδρου, 15123 Μαρούσι Αττικής
 - ε) Ινστιτούτο Υγείας του Παιδιού, Παπαδιαμαντοπούλου και Θηβών 1, τ.κ. 11527, Αθήνα
 - στ) ΣΕΥΥΠ Γραφ. κ. Γεν. Επιθεωρητή
 - ζ) ΚΕΕΛΠΝΟ, Γραφ. κ. Προέδρου, Αγράφων 3-5, 15123 Μαρούσι Αττικής
 - η) Γραφ. Τύπου και Δημοσίων Σχέσεων
 - ι) Δ/ση Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης
6. ΕΣΔΥ Γραφ. κ. Κοσμήτορος, Λ. Αλεξάνδρας 196, τ.κ. 11521, Αθήνα
7. Όλα τα ΑΕΙ και ΤΕΙ της Χώρας (για ενημέρωση Σχολών και Τμημάτων)
8. Γ.Ε.Σ. Δ/ση Υγειονομικού Λ. Κανελλοπούλου Π. 1 & Κατεχάκη , τ.κ. 11525, Αθήνα.
9. Γ.Ε.Α. Δ/ση Υγειονομικού Π. Κανελλοπούλου 3, τ.κ. 11525, Αθήνα

10. Γ.Ε.Ν. Δ/νση Υγειονομικού, Δεινοκράτους 70, τ.κ. 11521, Αθήνα
11. Περιφέρειες της Χώρας, Γραφ. κ.κ. Περιφερειάρχων (για ενημέρωση των αρμόδιων υπηρεσιών των Π.Ε.)
12. Αποκεντρωμένες Διοικήσεις, Γραφ. κ.κ. Γεν. Γραμματέων (για ενημέρωση ΟΤΑ)
13. Κεντρική Ένωση Δήμων Ελλάδας (Κ.Ε.Δ.Ε.), Γ. Γενναδίου 8. 10678 Αθήνα
14. Ελληνικό Διαδημοτικό Δίκτυο Υγιών Πόλεων – Προαγωγής Υγείας, Παλαιολόγου 9 15124, Μαρούσι Αττικής
15. Πανελλήνιος Φαρμακευτικός Σύλλογος, Πειραιώς 134, 11854 Αθήνα (ενημέρωση Μελών)
16. Πανελλήνιος Ιατρικός Σύλλογος Πλουτάρχου 3, και Υψηλάντους, 19675, Αθήνα (ενημέρωση Μελών)
17. Πανελλήνια Ένωση Ιατρών Δημόσιας Υγείας Λ. Αλεξάνδρας 215, 11623 Αθήνα
18. Ιατρική Εταιρεία Αθηνών, Μαιάνδρου 23 τ.κ.11525 Αθήνα (Ενημέρωση Επιστημονικών Εταιρειών)
19. Ελληνική Ομοσπονδία Οφθαλμολογικών Εταιρειών, Ορμινίου 5, τ.κ. 11520, Ιλίσια , Αθήνα (με την παράκληση να ενημερωθούν οι εταιρείες Μέλη)
20. Ελληνική Οφθαλμολογική Εταιρεία , Ορμινίου 5, τ.κ. 11520, Ιλίσια , Αθήνα (με παράκληση να ενημερωθούν τα Μέλη)
21. Διαρκής Ιερά Σύνοδος Εκκλησίας της Ελλάδος, Ι. Γενναδίου 14, 11521 Αθήνα (για ενημέρωση Ι.Μ.)
22. Πανελλήνια Ένωση Οπτικών και Οπτομετρών, Μενάνδρου 49, τ.κ. 10437, Αθήνα
23. Ένωση Νοσηλευτών Ελλάδας, Βας. Σοφίας 47, τ.κ. 10676, Αθήνα (ενημέρωση Μελών)
24. Σύλλογος Επιστημόνων Μαιών –των, Αρ. Παππά 2, τ.κ. 11521, Αθήνα, (ενημέρωση Μελών)
25. Πανελλήνιος Σύλλογος Επισκεπτών –τριών, Παπαρηγοπούλου 15, τ.κ. 10561, Αθήνα (ενημέρωση Μελών)
26. Σύλλογος Εποπτών Δημόσιας Υγείας, Γλάδστωνος 10, τ.κ.10667, Αθήνα (ενημέρωση Μελών)
27. Συνήγορος του Πολίτη, Χαλκοκονδύλη 17 , τ.κ.10432 , Αθήνα
28. Ε.Ε.Σ. Λυκαβηττού 1, 10672 Αθήνα
29. Ι.Κ.Α. Τμήμα Προληπτικής Ιατρικής, Αγίου Κωνσταντίνου 8, 10241 Αθήνα
30. Γενική Γραμματεία Μέσων Ενημέρωσης – Γενική Γραμματεία Ενημέρωσης και Επικοινωνίας :

α) Για λογαριασμό Δημόσιας Τηλεόρασης β) Για λογαριασμό Δημόσιας Ραδιοφωνίας Αλεξάνδρου Πάντου και Φραγκούδη 11, 10163 Αθήνα (δύο (2) αντίγραφα του εγγράφου).

32. MEGA CHANNEL, Λεωφ. Μεσογείων 117 και Ρούσου 4, 11525 Αθήνα
33. ANTENNA, Κηφισίας 10-12, 15125 Μαρούσι Αττικής
34. ALPHA TV, 40^ο χλμ Αττικής Οδού (Σ.Ε.Α. Μεσογείων , Κτίριο 6) Κάντζα Αττικής
35. STAR CHANNEL, Βιλτανιώτη 36, 14564 Κάτω Κηφισιά Αττικής
36. ΑΘΗΝΑ 9,83 FM, Πειραιώς 100, 11854 Αθήνα
37. ANTENNA 97,2 FM, Κηφισίας 10-123 15125 Μαρούσι Αττικής
38. SKAI 100,3 FM, Φαληρέως 2 και Εθνάρχου Μακαρίου, 18547 Ν. Φάληρο Αττικής.
39. ΕΣΗΕΑ Ακαδημίας 20, 10671, Αθήνα
40. Εθνική Συνομοσπονδία Ατόμων με Αναπηρία (Ε.Σ.Α.μεΑ) Λεωφ. Ελ. Βενιζέλου 236, τ.κ.16341 (Με την υποχρέωση να ενημερώσουν τους Συλλόγους Μέλη)
41. Εθνική Ομοσπονδία Τυφλών Βερανζέρου 31, τ.κ. 10432 Αθήνα

ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΔΙΑΝΟΜΗ

1. Γραφ. κ. Υπουργού Υγείας
2. Γραφ. κ. Αν. Υπουργού
3. Γραφ. κ.κ. Γεν. Γραμματέων (2)
4. Γραφ. κ.κ. Προϊσταμένων Γεν. Δ/σεων (3)
5. Δ/σεις και Αυτοτελή Τμήματα του Υπουργείου
6. Δ/ση Δημόσιας Υγείας
7. Δνση Π.Φ.Υ & Πρόληψης

(ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1)

“Χρήσιμες οδηγίες-κατευθύνσεις για την ανεξάρτητη και ισότιμη ένταξη των ατόμων με προβλήματα όρασης (τυφλών και μερικώς βλεπόντων).

A. Παρεμβάσεις στο χώρο για διευκόλυνση των ατόμων με πρόβλημα όρασης (ΑΜΠΟ)

- Σωστός φωτισμός σε τραπέζια, γραφεία, κλπ.
- Χρωματικές αντιθέσεις σε πόρτες (κάσες, πόμοια), σκάλες (τέλος κάθε σκαλιού), τουαλέτες, ντουλάπια, κλπ.
- Πινακίδες-braille με μεγάλους χαρακτήρες και χρωματική αντίθεση σε πόρτες και ντουλάπια
- Οδηγοί όδευσης τυφλών με ανάγλυφη υφή και σε χρωματική αντίθεση με το υπόλοιπο έδαφος [από την είσοδο στις σκάλες, στα ιατρεία, κλπ.]
- Προειδοποιητικές επιφάνειες πριν από σκάλες και ασανσέρ σε αντίθεση υφής και χρώματος με το υπόλοιπο έδαφος
- Τα διάφορα αντικείμενα να είναι σε εσοχές (πχ. καρτοτηλέφωνα, ψύκτες, πυροσβεστήρες, γλάστρες, κλπ.)
- Φωσφορίζουσες ταινίες σε τζάμια, γυάλινες πόρτες.
- Φωσφορίζουσες ταινίες στις γωνίες προεξοχών (κολώνες)

Όταν κάποιος οδηγεί αυτοκίνητο:

- Δεν πρέπει να παρκάρει πάνω στις διαβάσεις πεζών και σε ράμπες
- Δεν πρέπει να παρκάρει και να κινείται πάνω σε διαβάσεις, πεζοδρόμια, πεζόδρομους, πλατείες και σε Οδηγούς όδευσης Τυφλών (πλάκες με ρίγες ή ανάγλυφες σφαιρικές προεξοχές διαφορετικού χρώματος, συνήθως κίτρινου, που είναι τοποθετημένες στα πεζοδρόμια) ή χώρους στάθμευσης για ΑμεΑ.
- Αν σταματήσει το αυτοκίνητο για να περάσει ο τυφλός, πρέπει να ανοίξει το παράθυρο και να μιλήσει στο τυφλό άτομο. Τα νοήματα δεν τα βλέπει και η κόρνα τον τρομάζει.
- Να θυμάστε ότι στο πράσινο φανάρι για τους πεζούς, προτεραιότητα έχει ο πεζός.

B. Συμβουλές για ορθή επικοινωνία και συμπεριφορά προς άτομα με προβλήματα όρασης

- Δεν εκφράζουμε τον οίκτο μας, αλλά ούτε και υπέρμετρο θαυμασμό
- Χρησιμοποιούμε κανονικά λέξεις όπως βλέπω, τυφλός, κλπ.
- Όταν συνομιλούμε με ένα άτομο με πρόβλημα όρασης ανακοινώνουμε ποιοι είμαστε λέγοντας το όνομά μας και την ιδιότητά μας
- Απευθυνόμαστε σε αυτόν είτε αναφέροντας το όνομά του είτε αγγίζοντάς τον
- Μιλάμε στον ίδιο και όχι στο συνοδό του
- Ενημερώνουμε για τυχόν αποχώρησή μας από το χώρο
- Δε φωνάζουμε: το πρόβλημα όρασης δε συνεπάγεται πρόβλημα ακοής
- Δίνουμε εύκολα γραπτές πληροφορίες είτε γράφοντας με μεγάλους χαρακτήρες είτε γράφοντας στη γραφή Braille είτε ηχογραφώντας το
- Όταν βρισκόμαστε μαζί σε ένα χώρο
 - ενημερώνουμε για την παρουσία μας
 - αναφέρουμε αν υπάρχουν άλλα άτομα και πόσα
 - κάνουμε μια σύντομη περιγραφή του χώρου
 - διευκολύνουμε να εξερευνήσει το χώρο, αν ενδιαφέρεται
 - ρωτάμε ευγενικά αν χρειάζεται συνοδεία ή βοήθεια

- αν χρειάζεται συνοδεία, αφήνουμε να μας κρατήσει εκείνος χωρίς να σπρώχνουμε ούτε να τραβάμε
- δίνουμε σαφείς οδηγίες, αν επιθυμεί να κινηθεί μόνος
- Διευκολύνουμε την κίνησή του στο χώρο όταν:
 - δεν υπάρχουν εμπόδια ή επικίνδυνα αντικείμενα μέσα στο χώρο
 - κάθε αντικείμενο βρίσκεται στη θέση του και επιστρέφει σε αυτήν μετά από κάθε χρήση
 - ενημερώνουμε για κάθε αλλαγή στο χώρο ή στη θέση των αντικειμένων, κυρίως των προσωπικών
 - ενημερώνουμε για κάθε κίνδυνο που υπάρχει στο χώρο και οποιαδήποτε βλάβη ή αλλαγή έχει τυχόν προκύψει και μπορεί να θέσει σε κίνδυνο τη σωματική ακεραιότητα του ατόμου
 - δεν αφήνουμε μισάνοιχτες πόρτες, παράθυρα, ντουλάπια, συρτάρια, κλπ.

Γ. Χρήσιμες συμβουλές-οδηγίες για την εξυπηρέτηση ατόμων με προβλήματα όρασης (ΑμΠΟ) σε Υπηρεσίες Υγείας.

Τα Άτομα με Προβλήματα Όρασης (ΑμΠΟ), αντιμετωπίζουν ποικίλα προβλήματα κατά την πρόσβαση και εξυπηρέτησή τους σε υπηρεσίες υγείας των Νοσοκομείων, των Μονάδων Υγείας της πρωτοβάθμιας φροντίδας κλπ., γεγονός που εμποδίζει την ισότιμη ένταξη αυτών στο κοινωνικό περιβάλλον και εγείρει φραγμούς στην υγειονομική περίθαλψη και στην προαγωγή της υγείας τους.

Για τη διευκόλυνση των ΑμΠΟ συνιστάται, οι επαγγελματίες υγείας, οι διοικητικοί υπάλληλοι, καθώς και άλλοι πολίτες να:

1. Διευκολύνετε τα ΑμΠΟ να προσανατολιστούν και να προσεγγίσουν τα εξωτερικά ιατρεία που αναζητούν με ασφάλεια και να καθίσουν όσο πλησιέστερα γίνεται στον ανάλογο χώρο εξέτασης.
2. Ενημερώστε τον υπεύθυνο νοσηλευτή ή ιατρό για την προσέλευση των ΑμΠΟ, ώστε να αναζητηθεί όταν έρθει η ώρα του ραντεβού του. Είναι σημαντικό να επικοινωνήσει το ίδιο το ΑμΠΟ την παρουσία του στο ιατρείο, ώστε να είναι αναγνωρίσιμος (όταν θα αναζητηθεί στην αίθουσα αναμονής).
3. Ενημερώστε άλλον πολίτη που παρευρίσκεται στον χώρο ώστε να διευκολύνει το ΑμΠΟ στην αναζήτηση επαγγελματιών υγείας που δεν τους γνωρίζει.
4. Ενημερώστε σε περίπτωση που αλλάξει το πρόγραμμα στα ραντεβού, απουσιάζει ο ιατρός, έχει αλλάξει ο χώρος εξέτασης κλπ.
5. Διευκολύνετε το ΑμΠΟ να εντοπίσει απαραίτητους χώρους όπως το ταμείο, το γραφείο εξυπηρέτησης πολίτη, τους χώρους υγιεινής, τους ψύκτες, το κυλικείο, τους ανελκυστήρες και αν χρειαστεί συνοδεύστε τον σε αυτούς.
6. Κατά τη συνοδεία των ΑμΠΟ στους χώρους των μονάδων υγείας, ιδιαίτερη προσοχή να δίνεται, για την αποφυγή ατυχημάτων στις σκάλες, στα έπιπλα, στα ανοιχτά παράθυρα ή σε άλλα φορητά εμπόδια.
7. Εξηγείτε και περιγράφετε κάθε φορά την ακολουθούμενη διαδρομή προς κάποιο χώρο (π.χ. κλινική, ιατρεία, εργαστήρια κλπ), προκειμένου να καταγράφονται από το ΑμΠΟ χαρακτηριστικά που είναι χρήσιμα για τον μετέπειτα εντοπισμό τους.
8. Διευκολύνετε το ΑμΠΟ στο χώρο του ιατρείου ή του εργαστηρίου προκειμένου να κινηθεί με ασφάλεια, να καθίσει στο κατάλληλο μέρος ανάλογα με την εξέταση και παρέχετε οδηγίες για τη συνεργασία σας, προκειμένου να διενεργηθεί μία εξέταση (π.χ. χρήση μηχανήματος, λήψη βιολογικού υλικού, μικροεπέμβαση κλπ). Περιγράψτε του πριν από την εξέταση σε τι συνίσταται αυτή π.χ. πριν από το καρδιογράφημα ότι θα τοποθετηθούν ειδικές βεντούζες στο στήθος και κλιπ στους καρπούς και στους αστραγάλους κλπ.

9. Βεβαιωθείτε ότι δίδονται με ευκρίνεια οδηγίες και ελέγξτε ότι έγιναν κατανοητές για φάρμακα και εξετάσεις.
- Σημειώστε αν χρειαστεί με μαρκαδόρο σε χαρτί τις οδηγίες, τα φάρμακα, τη δοσολογία, την παραπομπή για άλλες εξετάσεις ή χρήσιμα τηλέφωνα επικοινωνίας.
10. Σιγουρευτείτε ότι το άτομο που θα συνοδεύσει το νοσηλευόμενο ΑμΠΟ από το θάλαμο του για εξετάσεις, γνωρίζει ότι υπάρχει πρόβλημα όρασης, καθώς και το πρόβλημα υγείας για το οποίο νοσηλεύεται.
11. Διευκολύνετε στη συμπλήρωση σχετικών αιτήσεων και δικαιολογητικών, διευκρινίστε τι απαιτείται να λάβει το άτομο ως έγγραφο ή ιατρικό πιστοποιητικό ή αντίγραφα εξετάσεων μαζί του, αναγνώστε τα σχετικά έγγραφα για να λάβει γνώση και σιγουρευτείτε ότι παίρνει κατά την αποχώρησή του όλα τα προσωπικά του έντυπα βιβλιάρια, εξετάσεις κλπ.
12. Βεβαιωθείτε ότι το ΑμΠΟ γνωρίζει την ημερομηνία και την ώρα επόμενων ραντεβού, πόσο συχνά να παίρνει τα φάρμακά του και αν υπάρχουν παρενέργειες, πώς να φροντίζει τα τραύματα και να κάνει τις αλλαγές.
13. Τέλος, διασφαλίστε την αποχώρησή του με ταξί ή συγκοινωνίες ώστε να αποφευχθεί κίνδυνος ατυχήματος.

Δ. Σκύλοι Οδηγοί και χειριστές με προβλήματα όρασης.

Οι Σκύλοι Οδηγοί είναι ειδικά εκπαιδευμένα σκυλιά που με τις δεξιότητές τους δίνουν ανεξάρτητη και με ασφάλεια κίνηση καθώς και ισότιμη και αυτόνομη διαβίωση στους χειριστές τους, άτομα με προβλήματα όρασης, συμβάλλοντας στην όσο το δυνατόν καλύτερη ένταξή τους με ποιότητα και φιλικότητα στο καθημερινό περιβάλλον όπου κινούνται.

- Σεβόμαστε το χειριστή και το Σκύλο Οδηγό του όταν τους συναντάμε είτε σε εξωτερικούς χώρους είτε σε εσωτερικούς και διευκολύνουμε την πρόσβασή τους.

- Όταν ο Σκύλος Οδηγός φοράει το Ειδικό Σαμάρι Εργασίας και είναι μαζί με το χειριστή του, απαγορεύεται να του μιλήσουμε ή να τον χαϊδέψουμε. Εκείνη την ώρα είναι ένας Σκύλος Εργασίας, που είναι υπεύθυνος για δεκάδες αποφάσεις και πρέπει να του διευκολύνουμε το έργο.

-Τηρούμε τους Νόμους και τις Οδηγίες που έχουν ψηφιστεί για τη διευκόλυνση της πρόσβασής τους στα Μέσα Μαζικής Μεταφοράς, σε χώρους υγειονομικού ενδιαφέροντος (ξενοδοχεία, εστιατόρια, μπαρ κλπ), πολιτιστικούς χώρους, αθλητικούς χώρους, υπηρεσίες Υγείας, δημόσιες και ιδιωτικές επιχειρήσεις, πάρκα κλπ.. Οι Σκύλοι Οδηγοί επιτρέπεται να κυκλοφορούν και να έχουν πρόσβαση παντού όπου επιτρέπεται και η πρόσβαση όλων των ανθρώπων, χωρίς να φέρουν φίμωτρο! Πώς μπορείτε να βοηθήσετε όταν συναντήσετε ένα χειριστή με το Σκύλο Οδηγό του:

- Μη χαϊδεύετε ή προσπαθείτε να κάνετε το Σκύλο Οδηγό να σας προσέξει όταν αυτός φοράει το ειδικό σαμάρι εργασίας. Εάν ο σκύλος δεν εργάζεται (δε φοράει το ειδικό σαμάρι εργασίας), ζητήστε την άδεια του αφεντικού του πριν τον χαϊδέψετε. Αφού σας δοθεί η άδεια, αφήστε τον σκύλο να σας μυρίσει και κατόπιν χαϊδέψτε τον ήρεμα στην πλάτη. Σε καμία περίπτωση μην προσπαθήσετε να αιφνιδιάσετε το σκύλο χαϊδεύοντάς τον πριν σας αντιληφθεί.
- Ποτέ μην ταΐσετε ένα Σκύλο Οδηγό. Μπορείτε να του δημιουργήσετε προβλήματα στο στομάχι και για ένα διάστημα να μην μπορεί να εργαστεί, πράγμα πολύ δύσκολο και δυσάρεστο για το αφεντικό του.
- Ποτέ μη φωνάζετε το όνομα του Σκύλου Οδηγού και τις εντολές που ακούτε από το αφεντικό του γιατί τον μπερδεύετε.
- Μην αφήνετε το κατοικίδιό σας ή παιδιά να πλησιάζουν τον Σκύλο Οδηγό όταν αυτός εργάζεται.

- Αν δείτε αδέσποτα ζώα να προσπαθούν να ενοχλήσουν τον τυφλό και το Σκύλο Οδηγό του μπορείτε να βοηθήσετε αποσπώντας την προσοχή των αδέσποτων ζώων.

ΜΗΝ ΞΕΧΝΑΤΕ:

- Τα Άτομα με Προβλήματα Όρασης «βλέπουν-εξερευνούν» το περιβάλλον και οτιδήποτε θέλουν να γνωρίσουν κυρίως με την αίσθηση της αφής αλλά και σε συνδυασμό με τις λοιπές αισθήσεις!
- Διαβάζουν βιβλία είτε στη γραφή τυφλών Braille, είτε ηχογραφημένα σε ακουστική μορφή, είτε σε ηλεκτρονική μορφή.
- Χρησιμοποιούν Ηλεκτρονικούς Υπολογιστές και κινητά τηλέφωνα, tablet, κ.λπ. στα οποία έχουν προσαρμόσει ειδικά λογισμικά που μετατρέπουν οτιδήποτε γράφεται στην οθόνη σε ακουστική μορφή και με τον τρόπο αυτό έχουν πλήρη πρόσβαση στις λειτουργίες των κινητών τηλεφώνων, των ηλεκτρονικών υπολογιστών και το διαδίκτυο.
- Οι τυφλοί και τα άτομα με προβλήματα όρασης στη χώρα μας απασχολούνται ως χειριστές τηλεφωνικού κέντρου, δικηγόροι, μουσικοί, δάσκαλοι, καθηγητές ξένων γλωσσών, φυσικοθεραπευτές, εκπαιδευτές της γραφής Braille και των ηλεκτρονικών υπολογιστών, διοικητικοί υπάλληλοι και άλλα. Επίσης, πολλοί από αυτούς έχουν σπουδάσει σε προπτυχιακά ή μεταπτυχιακά προγράμματα Α.Ε.Ι., όπως Κοινωνιολογία, Ψυχολογία, Μαθηματικά, Νομικά, Πολιτικές Επιστήμες.
- Θυμηθείτε ότι κάθε τυφλός άνθρωπος έχει τη δική του προσωπικότητα όπως οποιοσδήποτε άλλος άνθρωπος.
- Έχει συναισθήματα (λυπάται, χαίρεται, θυμώνει, γελάει) διασκεδάζει, πηγαίνει εκδρομές, παρακολουθεί μουσικές συναυλίες, θέατρο, ασχολείται με αθλητικές δραστηριότητες όπως στίβο, κολύμβηση, ποδηλασία, τζούντο, σκάκι ή ομαδικά παιχνίδια όπως ποδόσφαιρο, Goalball (ειδικό παραολυμπιακό άθλημα ειδικά για τυφλούς). Οι τυφλοί πρωταθλητές παίρνουν μέρος στους Παραολυμπιακούς Αγώνες που γίνονται κάθε τέσσερα χρόνια στο ίδιο μέρος και αμέσως μετά τους Ολυμπιακούς Αγώνες.

ΕΘΝΙΚΗ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΤΥΦΛΩΝ
 ΣΩΜΑΤΕΙΟ ΔΙΚΑΣΤΙΚΩΣ ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΜΕΝΟ
 ΜΕ ΤΗΝ ΥΠ.ΑΡΙΘΜ. 1890/2005 ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ
 ΜΕΛΟΣ ΤΗΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΣΥΝΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΣ ΑΤΟΜΩΝ ΜΕ ΑΝΑΠΗΡΙΑ
 ΕΔΡΑ ΑΘΗΝΑ
 ΒΕΡΑΝΖΕΡΟΥ 31 – 104 32 ΑΘΗΝΑ
 ΤΗΛ.: 210-5229968 FAX: 210-5229541
 e-mail: coty@otenet.gr
www.coty.gr

(ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2)

